

הגדה של כסה

ליקוטים מתורתו של
אביר יעקב

לרבינו
יעקב אביחצירא
זצוק"ל

כמנהג הספרדים ועדות המזרח

פסקי הלכות
נוסח מוגה ומדויק
ליקוטים נבחרים

סדר ברכת האילנות

קודם שיתחיל לברך ישול ידיו ויאמר:

מזמור לְדוֹד, הָבוּ לַיהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} בְּנֵי אֱלִים, הָבוּ לַיהוָה ^{אדני} לַיהוָה ^{אדני} כְּבוֹד וְעֵז: הָבוּ לַיהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} כְּבוֹד שְׁמוֹ, הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} בְּהַדְרַת-קֹדֶשׁ: קוֹל יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} עַל-הַמַּיִם, אֶל-הַכְּבוֹד הַרְעִים, יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} עַל-מַיִם רַבִּים: קוֹל-יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} בַּכַּח, קוֹל יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} בְּהַדָּר: קוֹל יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} שִׁבַר אַרְזִים, וַיִּשְׁבַּר יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} אֶת-אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ-עֵגֶל, לְבָנוֹן וְשָׁרִיץ כְּמוֹ בֶן-רְאֵמִים: קוֹל-יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} חִצַּב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} יַחִיל מִדָּבָר, יַחִיל יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} מִדָּבָר קֹדֶשׁ: קוֹל יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} יַחֲלִל אֵילוֹת, וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת, וּבִהִיכְלוֹ, כָּלוּ אִמֵּר כְּבוֹד: יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} לְמַבּוּל יִשָּׁב, וַיִּשָּׁב יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} יְבָרֵךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

שיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוֹב יֵהוָה ^{אדני} יֵהוָה ^{אדני} אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן, הֵינּוּ כַחֲלָמִים: אֲזִי יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ

וּלְשׁוֹנֵנוּ רְנָה, אֶז יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם, הַגְדִּיל יְהוָה ^{ואדני} יֵהוּדֵנוּ ^{יאהדוננו}
 לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי: הַגְדִּיל יְהוָה ^{ואדני} יֵהוּדֵנוּ ^{יאהדוננו} לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ,
 הֵינֵנוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְהוָה ^{ואדני} יֵהוּדֵנוּ ^{יאהדוננו} אֶת־שְׁבִיתֵנוּ,
 כְּאֲפִיקִים בְּנֶגֶב: הַזְרְעִים בְּדַמְעָה, בְּרָנָה יִקְצְרוּ:
 הַלֹּחַף יִלֶּךְ וּבָכָה נִשְׂא מִשְׁךְ־הַזֶּרַע, בֹּא־יבֹא בְרָנָה
 נִשְׂא אֶלְמֹתָיו:

הַלְלוּ יְהוָה, הַלְלוּ אֶת־יְהוָה ^{ואדני} יֵהוּדֵנוּ ^{יאהדוננו} מִן־הַשָּׁמַיִם,
 הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל־
 מְלֹאכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאוֹ: הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ וַיְרַח,
 הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם,
 וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם
 יְהוָה ^{ואדני} יֵהוּדֵנוּ ^{יאהדוננו}, כִּי הוּא צָוָה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד
 לְעוֹלָם, חֶק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת־יְהוָה ^{ואדני} יֵהוּדֵנוּ ^{יאהדוננו}
 מִן־הָאָרֶץ, תַּנְיִינִים וְכָל־תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד, שֶׁלֶג
 וְקִיטוֹר, רוּחַ סְעָרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ: הַהָרִים וְכָל־
 גְּבְעוֹת, עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחִיָּה וְכָל־בְּהֵמָה,
 רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מְלִכֵי־אָרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים, שָׂרִים
 וְכָל־שִׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוֹלוֹת, זְקֵנִים עִם־
 נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה ^{ואדני} יֵהוּדֵנוּ ^{יאהדוננו}, כִּי־נִשְׁגָּב שְׁמוֹ
 לְבָדוֹ, הוֹדוּ עַל־אָרֶץ וְשָׁמַיִם: וַיֵּרָם קֶרֶן לְעַמּוֹ,

תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבוֹ,
הַלְלוּהָ:

קודם הברכה יאמר בקשה זו (לשון חכמים סי' מב):

לְשֵׁם יְחֻד קִדְשָׁא בְּרִיךְ־הוּא וְשְׂכִינְתָּה (יאהדונהי),
בְּדַחֲלֵנוּ וּרְחִימוּ (יאההויהה), וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ
(איההויהה), לְיַחְדָּא אוֹתִיּוֹת י"ה בְּאוֹתִיּוֹת ו"ה, בְּיַחְדָּא
שְׁלִים (יהוה) בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל, וּבְשֵׁם כָּל־הַנְּפֹשׁוֹת,
רוּחוֹת וּנְשָׁמוֹת, הַמְתִּיחִים אֶל שְׂרָשֵׁי נַפְשֵׁנוּ רוּחֵנוּ
וּנְשָׁמֵתֵנוּ וּמְלַבְּוֹשֵׁיהֶם וְהַקְרוּבִים לָהֶם, שְׁמִכְלָלוֹת
אַצִּילוֹת בְּרִיאָה יִצִּירָה עֲשֵׂיָהּ, וּמְכַל־פְּרִטֵי אַצִּילוֹת
בְּרִיאָה יִצִּירָה עֲשֵׂיָהּ, הָרִי אֲנַחְנוּ מוֹכְנִים וּמְזַמְנִים
לְקַיִם מִצְוֹת הַבְּרָכָה שֶׁתִּקְנוּ חֲכָמִים זְכוּרֵנָם לְבְרָכָה
עַל רְאִית אֵילָנֵי דְמְלַבְּלָבֵי.

וְיַעֲלֶה לְפָנֶיךָ יְהוָה יִאֲהוּדְנֵי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
כְּאֵלֵינוּ כּוֹנְנֵנוּ בְּכָל־הַפְּגָנוֹת הָרְאוּיֹת לְכוּן
בְּבְרָכָה הַזֹּאת וְסוּדוֹתֶיךָ, וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה וּמְקַבֶּלֶת וּרְצוּיָה
לְפָנֶיךָ בְּרָכָה זוֹ, לְבָרֵךְ וּלְהַעֲלוֹת עַל יָדָהּ כָּל־נִיצוּצֵי
הַקִּדְשָׁה הַמְעַרְבִים בְּצוּמַח, וְכָל־נְפֹשׁוֹת, רוּחוֹת וּנְשָׁמוֹת,
הַמְגַלְגְּלוֹת בּוֹ. וְאַתָּה הָאֵל בְּמִדַּת טוֹבָה, וּבְחִסְדֶּךָ הַגָּדוֹל
תֹּאִיר לָהֶם בְּאוֹר פְּנֵיךָ, וְתִשְׁלִים בְּרוּרָם וְתִקְוֵנָם. בְּרַכֵּם
טְהַרֵם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ, תְּמִיד גְּמִלֵם. (יכוין ר"ת בט"ר צת"ג)

יְיָ רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה ^{אֱדֹנָי יֵהוּדָה} אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
 שְׂבֻזְכוֹת הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נִבְרַךְ יְקִים בְּנוֹ מֵאֲמֹר:
 'רְאֵה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בִּרְכוּ יְהוָה ^{אֱדֹנָי יֵהוּדָה}, וְנִקְבַּל שְׁפַע
 עֲשֻׁרֵת הַבְּרָכוֹת, כְּכַתוּב: 'וַיִּתֶן-לָךְ הָאֱלֹהִים (יְכוּיִן לְהַמְשִׁיךְ מֵאִין
 סוּף מִזְחִין וְשַׁפַּע) מִטַּל הַשָּׁמַיִם (חֲכֵמָה) וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ (בִּינָה),
 וְרֵב דָּגָן (דַּעַת) וְתִירֹשׁ (חֶסֶד): יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים (גְּבוּרָה) וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 לָךְ לְאֲמִים (תַּפְאֵרֶת) הָיָה גְבִיר (נִצְחָה) לְאַחֶיךָ (הוֹד) וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ
 בְּנֵי אֲמָה (יִסוּד), אֲרָרֶיךָ אֲרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בְּרוּךְ' (מַלְכוּת): יְהִי
 לְרָצוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה ^{אֱדֹנָי יֵהוּדָה} צוּרֵי וְגֵאֲלֵי:

יְיָ נַעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָה
 עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָה: ב' פַּעֲמִים

ויברך בשמחה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה ^{אֱדֹנָי יֵהוּדָה}, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ,
 הַעוֹלָם, שְׁלֹא חָסַר בְּעוֹלָמוֹ
 כְּלוּם, וּבָרָא בּוֹ בְרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת
 טוֹבוֹת, לְהַנּוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:

אחר הברכה יאמר בקשה זו:

יְיָ רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה ^{אֱדֹנָי יֵהוּדָה} אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
 שְׂתַעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ, וְתִטְעֵנוּ בְּגְבוּלֵנוּ, וְשֵׁם
 נְקִיִּים מִצּוֹת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת וְכָל-מִצְוֹת הַתְּלוּיֹת בָּאָרֶץ

אֲשֶׁר הִנְחַלְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ הִיא אֶרֶץ זֶבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ, 'אֶרֶץ נַחְלֵי מַיִם, עֵינַת וְתַהֲמַת יִצְאִים בְּבִקְעָה וּבְהָר: אֶרֶץ חֹטָה וְשֹׁעֲרָה וְגִפְן וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן, אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וְדָבָשׁ, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל-יַדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ: אָנָּה יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ יְהוָה}, לְמַעַן שְׁמֹךְ הַגָּדוֹל, הַגָּדֹל חֲסִדְךָ עִמָּנוּ וְקִיָּם-לָנוּ אֶת-הַדָּבָר אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל-יַדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ: 'וְנָתַתִּי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתְכֶם, וְנִתְּנָה הָאֶרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִיֹ: וְהַשִּׁיג לָכֶם דִּישׁ אֶת-בָּצִיר וּבָצִיר יִשָּׁיג אֶת-זֶרַע, וְאָכַלְתֶּם לַחֲמֻכֶם לְשִׁבְעַ וַיִּשְׁבַּתֶּם לְבֹטַח בְּאַרְצְכֶם': וְקִיָּם-בָּנוּ אֶת-הַדָּבָר אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל-יַדֵי יִשְׁעִיָה נְבִיאְךָ: 'בִּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ יְהוָה} לְצַבִּי וּלְכְבוֹד, וּפְרֵי הָאֶרֶץ לְגֵאוֹן וּלְתַפְאֲרַת לְפָלִיטַת יִשְׂרָאֵל': וְנֹאמַר: 'וּבְנוּ בָתִּים וַיִּשְׁבוּ, וְנָטְעוּ כִרְמִים וְאָכְלוּ פְרִיָם':

וְקִיָּם-בָּנוּ: אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל-יַדֵי עַמוֹס נְבִיאְךָ: 'הִנֵּה יָמִים בָּאִים בְּאִים נֹאֵם-יְהוָה ^{אֱלֹהֵינוּ יְהוָה} וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בְּקֶצֶר וְדֶרֶךְ עֲנָבִים בְּמִשְׁךְ הַזֶּרַע, וְהִטִּיפוּ הַהָרִים עָסִים וְכָל-הַגְּבְעוֹת תִּתְמוּגְגְנָה: וְשִׁבְתִּי אֶת-שְׁבוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבְנוּ עָרִים נְשִׁמוֹת וַיִּשְׁבוּ, וְנָטְעוּ כִרְמִים וְשָׂתוּ אֶת-יַיְנָם, וְעָשׂוּ גִנוֹת וְאָכְלוּ אֶת-פְּרִיָהֶם': וְקִיָּם-בָּנוּ אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל-יַדֵי יְחִזְקֵאל נְבִיאְךָ: 'וְהָרַבִּיתִי אֶת-פְּרֵי הָעֵץ וְתִנּוּבַת הַשָּׂדֶה, לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד חֲרַפַּת רֶעִב בְּגוֹיָם'. וְנֹאמַר: 'וְעַל-הַנְּחַל יַעֲלֶה עַל-שִׁפְתוֹ מִזָּה וּמִזָּה כָּל-עֵץ-מֵאֲכָל לֹא-יְבוּל עֲלֶהוּ וְלֹא-יִתֵּם פְּרִיֹ לְחִדְשֵׁיו יִבְכֶר כִּי מִיָּמֹו מִן-הַמִּקְדָּשׁ הָמָּה יוֹצְאִים, וְהָיָה פְרִיֹ לְמֵאֲכָל וְעֲלֶהוּ לְתִרּוּפָה':

